

POKLICNI STANDARD

SOCIALNI OSKRBOVALEC/SOCIALNA OSKRBOVALKA NA DOMU

1. IME IN KODA POKLICNEGA STANDARDA

Socialni oskrbovalec/socialna oskrbovalka na domu (32575250)

Klasius-P16: Varstvo starih in oviranih (invalidnih) ljudi (0921)

Klasius-SRV: Četrta raven: Izidi, certifikatni sistem NPK (24000)

2. IME IN KODA POKLICA

3. RAVEN ZAHTEVNOSTI

(IV)

4. POKLICNE KOMPETENCE

Kandidat:

- načrtuje, pripravi, izvede in kontrolira lastno delo po uskladitvi s koordinatorjem
- sporazumeva se s sodelavci, z uporabniki in s strokovnimi službami
- racionalno rabi energijo, material, sredstva in čas
- varuje lastno zdravje, zdravje drugih in okolje
- razvija podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje
- uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo
- izvaja osebno oskrbo uporabnika
- spodbuja vzpostavljanje in vzdrževanje uporabnikove socialne mreže
- ukrepa v nepričakovanih situacijah in nudi ustrezno pomoč
- nudi pomoč v gospodinjstvu
- spodbuja zdrav način življenja
- izvaja socialno oskrbo v skladu z veljavnimi standardi in po načelih socialnega varstva

5. OPIS POKLICNEGA STANDARDA

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
Analiza, načrtovanje in organizacija dela	načrtuje in organizira delo v sodelovanju s koordinatorjem	<ul style="list-style-type: none"> • sodeluje s koordinatorjem pri pripravi programa dela • sodeluje s koordinatorjem pri oblikovanju in dopolnjevanju individualnega načrta socialne oskrbe za posameznega uporabnika • posvetuje se s koordinatorjem v zvezi z reševanjem uporabnikovih stisk in težav • poroča koordinatorju o opažanjih in spremembah pri uporabniku • organizira lastno delo • pozna potek izvajanja socialne oskrbe • zna pripraviti podlage za program dela in individualni načrt • pozna svojo vlogo in meje svojega poklica • zna preusmeriti dela izven okvira socialne oskrbe
Operativna dela	izvaja osebno oskrbo uporabnika	<ul style="list-style-type: none"> • opazuje stanje življenjskih aktivnosti in potrebe uporabnika ter ob spremembi obvesti koordinatorja • umiva uporabnika, ga oblači/slači • neguje zdravo kožo, oskrbi lasišče in obrije • striže in oskrbi zdrave nohte • uporabniku pomaga pri uporabi stranišča • zamenjuje pripomočke za inkontinenco • hrani uporabnika, če nima težav s požiranjem • pomaga pri vstajanju in gibanju, obračanju • pozna potrebe skupin uporabnikov • prepozna potrebe, želje in zmožnosti uporabnika • pozna zdrav način življenja • je zmožen oceniti uporabnikove potrebe • zna poskrbeti za uporabnikovo osebno higieno • zna preobleči posteljo z nepomičnim uporabnikom

	spodbuja socialno vključevanje uporabnika	<ul style="list-style-type: none"> • spodbuja uporabnika k ohranjanju samostojnosti in skrbi zase • prepozna potrebe in želje uporabnika • pomaga uporabniku pri vključevanju v okolje in ohranjanju socialnih stikov • sodeluje pri organiziranju pristočasnih dejavnosti na uporabnikovem domu • izvaja družabništvo - branje, pogovor, sprehod • prepozna potrebe, želje in zmožnosti uporabnika • je usposobljen uporabnika spodbuditi k dejavnostim, ki jih zmore • pozna značilna socialna okolja in načine vključevanja uporabnika
	nudi pomoč v gospodinjstvu	<ul style="list-style-type: none"> • kuha enostavne obroke • prinaša in servira hrano • preoblači in čisti posteljo ter pospravlja in čisti bivalne prostore • izvaja drobna hišna opravila in popravila ter pomaga pri nakupovanju in organiziranju servisiranja • pozna osnove zdravega in dietnega prehranjevanja • zna pripraviti enostavne obroke hrane • pozna higiensko ravnanje pri pripravi živil • zna prati, likati, šivati enostavne operacije • zna preobleči posteljo • zna očistiti uporabnikovo bivalno okolje in skrbeti zanj • pozna gospodinjska in hišna opravila • prepozna okvire svoje pomoči
	ukrepa v nepričakovanih situacijah in nudi ustrezno pomoč	<ul style="list-style-type: none"> • ob nenadnem poslabšanju zdravstvenega stanja pokliče službo nujne medicinske pomoči (NMP) • po potrebi izvaja temeljne postopke oživljanja • izvaja nujne ukrepe pomoči pri krvavitvah, zlomih, izvinih in izpahih • obvesti nadrejenega strokovnega sodelavca o uporabnikovih zdravstvenih problemih • obvlada postopke oživljanja • obvlada postopke pomoči pri krvavitvah, zlomih, izvinih in izpahih
	varno ravna z gospodinjskimi, s terapevtskimi in z negovalnimi pripomočki ter pomaga uporabniku pri tem	<ul style="list-style-type: none"> • pomaga pri uporabi pripomočkov (invalidski vozički, stoli, telefon "rdeči gumb", ortopedski in drugi pripomočki), jih čisti in razkužuje • uporablja gospodinjske pripomočke in aparate, jih čisti ter vzdržuje • pozna uporabnost pripomočkov • pripomočke zna pravilno očistiti
Administrativna dela	vodi evidence in dokumentacijo dela	<ul style="list-style-type: none"> • vodi dokumentacijo socialne oskrbe • vodi evidenco o porabi sredstev in materiala • poroča o delu • zna voditi evidence in dokumentacijo • zna pripraviti zapise in poročila o svojem delu
Komercialna dela	preverja in naroča material	<ul style="list-style-type: none"> • preveri stanje zalog materiala • opravlja enostavne kalkulacije • naroča in shranjuje material • zna pripraviti enostavne kalkulacije in izračunati ceno storitve
Zagotavljanje kakovosti	izvaja socialno oskrbo v skladu z veljavnimi standardi in po načelih socialnega varstva	<ul style="list-style-type: none"> • zagotavlja in kontrolira kakovost lastnega dela • gospodarno in racionalno ravna s sredstvi in pripomočki za delo • uporablja delovna sredstva in materiale v skladu z navodili proizvajalca • varuje osebne podatke • ravna v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu • uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo • razvija podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje • pozna osnove sistema socialnega varstva (javne socialnovarstvene zavode, socialnovarstvene storitve, mrežo javnih služb za pomoč na domu, vlogo strokovnih delavcev in sodelavcev ter zasebnikov, pomen prostovoljnega dela in dela nevladnih organizacij ipd.) • pozna kodeks etičnih načel v socialnem varstvu • pozna nevarnosti psihofizičnih delovnih obremenitev
Vzdrževanje in popravila	čisti in higiensko vzdržuje opremo in pripomočke v uporabnikovem okolju	<ul style="list-style-type: none"> • čisti in higiensko vzdržuje opremo in pripomočke v uporabnikovem okolju • pozna postopke čiščenja, vzdrževanja in osnovnih popravil opreme in pripomočkov

Komunikacija	sporazumeva se z uporabniki, s svojci, strokovnimi in z drugimi sodelavci	<ul style="list-style-type: none"> • komunicira z uporabnikom in s svojci • komunicira s sodelavci • sodeluje v timih in se vključuje v supervizijo • sodeluje s strokovnimi sodelavci pri reševanju problemov, ki nastajajo iz delovnega procesa • obvlada verbalno komuniciranje • zna voditi pogovor ob različnih situacijah • prepozna neverbalno komunikacijo in jo zna po potrebi uporabiti • pozna delovanje skupnostne in socialne mreže • je sposoben aktivno sodelovati v delovni skupini
Varovanje zdravja in okolja	skrbi za varnost pri delu in varuje svoje zdravje	<ul style="list-style-type: none"> • varuje lastno zdravje in zdravje uporabnika ter varuje okolje • pozna postopke za preprečevanje prenosa okužb (higiena rok) • pozna načela varnosti pri delu (ravnanje z napravami pod napetostjo, pravilno ukrepanje) • pozna načela varovanja zdravja pri delu z različnimi uporabniki • pozna načela varovanja zdravja in okolja pri uporabi čistilnih sredstev in pripomočkov • pozna potrebna zaščitna sredstva in jih zna uporabljati

6. DELOVNA SKUPINA ZA PRIPRAVO POKLICNEGA STANDARDA

- Janja Romih, MDDSZ, Direktorat za socialne zadeve
- Aleš Kenda, MDDSZ, Direktorat za socialne zadeve
- Sonja Božič Testen, MDDSZ, Direktorat za invalide
- Mihael Markoč, Socialna zbornica Slovenije
- Valerija Poljšak, Skupnost socialnih zavodov Slovenije
- mag. Darja Kuzmanič Korva, Skupnost centrov za socialno delo Slovenije
- mag. Valerija Bužan, Skupnost organizacij za usposabljanje Slovenije
- Blanka Vilfan, predsednica Strokovne skupine za razvoj socialne oskrbe na domu
- Antonija Nina Ličer, Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
- Zdenka Tičar, Ministrstvo za zdravje

Koordinacija priprave revizije poklicnega standarda:

- Barbara Velkov Rozman, CPI